

Respect pentru oameni și cărți

BIBLIOTECA
PENTRU
TOȚI

Campania de Promovare a Culturii
este susținută și realizată în cooperare cu
Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

Colecția „Biblioteca pentru toți“ le-a oferit cititorilor români vreme de o sută de ani capodoperele literaturii române și universale, iar în 2009 s-a relansat cu gândul de a reedita titlurile clasice ale literaturii române. Îi vom reciti pe autorii ale căror opere ne-au însoțit viața și le vom lăsa de aici înainte moștenire celor dragi nouă cărțile devenirii noastre și ale devenirii lor. Un recurs cu care *Jurnalul Național* v-a obișnuit în ultimii ani de existență, recursul la România, care de acum va însemna un recurs la patrimoniul cultural național prin „Biblioteca pentru toți“, recurs ce va statua totodată răspândirea și păstrarea acestuia.

Marius Tucă
Jurnalul Național

M. BLECHER

ÎNTÂAMPLĂRI
ÎN IREALITATEA IMEDIATĂ
VIZUINA LUMINATĂ

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

moaleșcu

M. BLECHER

ÎNTÂMPLĂRI
ÎN IREALITATEA IMEDIATĂ
VIZUINA LUMINATĂ

Prefață de Doris Mironescu

JURNALUL
NATIONAL

București, 2011

JURNALUL NATIONAL

Director: Marius Tucă

Director general: Dan Matiescu

Coordonator colecție: Ana-Maria Vulpescu

Date despre colecția BIBLIOTECA PENTRU TOȚI:

www.jurnalul.ro; www.bibliotecapentrutoti.ro

Piața Presei libere nr. 1,

Corp D, etaj VIII, București, Sector 1,

tel.: 021-318 20 37, fax: 021-318 20 35

E-mail: editura.jurnalul@jurnalul.ro

GRUPUL EDITORIAL ART

Comenzi – Cartea prin poștă

C.P. 78, O.P. 32, cod 014810, sector 1, București

tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;

fax: (021) 224.32.87

Redactor: Elvira Mareș

Corector: Andra Cărbunaru

Tehnoredactor: Angela Ardeleanu

Producție: Walter Weidle

Tipărit la Radin Print, prin reprezentantul pentru România

4 Colours Advertising, www.4colours.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BLECHER, M.

Întâmplări în irealitatea imediată. Vizuina luminată /

M. Blecher; pref., tab. cronologic și ref. critice de Doris Mironescu.

- București : Art, 2011

ISBN 978-973-124-687-1

I. Mironescu, Doris (pref., tab. cronologic)

821.135.1-31

ÎNTÂAMPLĂRI
ÎN IREALITATEA IMEDIATĂ
(1936)

Respect pentru oameni și cărți

I pant, I sink, I tremble, I expire.

PB. Shelley

Când privesc mult timp un punct fix pe perete, mi se întâmplă câteodată să nu mai știu nici cine sunt, nici unde mă aflu. Simt atunci lipsa identității mele de departe ca și cum aș fi devenit, o clipă, o persoană cu totul străină. Acest personaj abstract și persoana mea reală îmi dispută convingerea cu forțe egale.

În clipa următoare, identitatea mea se regăsește, ca în acele vederi stereoscopice, unde cele două imagini se separă uneori din eroare și numai când operatorul le pune la punct, suprapunându-le, dau deodată iluzia reliefului. Odaia îmi apare atunci de o prospețime ce n-a avut-o înainte. Ea revine la consistența ei anterioară, iar obiectele din ea se depun la locurile lor, așa cum într-o sticlă cu apă un bulgăr de pământ sfărâmat se așază în straturi de elemente diferite, bine definite și de culori variate. Elementele odăii se stratifică în propriul lor contur și în coloritul vechei amintiri ce o am despre ele.

Senzația de depărtare și singurătate, în momentele când persoana mea cotidiană s-a dizolvat în inconsistență, e diferită de orice alte senzații. Când durează mai mult, ea devine o frică, o spaimă de a nu mă putea regăsi niciodată. În depărtare, persistă din mine o siluetă nesigură, înconjurată de o mare luminozitate, așa cum apar unele obiecte în ceață.

Teribila întrebare „cine anume sunt?” trăiește atunci în mine ca un corp în întregime nou, crescut în mine cu o piele și niște organe ce-mi sunt complet necunoscute. Rezolvirea ei este cerută de o luciditate mai profundă și mai esențială decât a creierului. Tot ce e capabil să se agite în corpul meu se agită, se zbate și se revoltă mai

Resputernic și mai elementar decât în viața cotidiană. Totul imploră o soluție.

De câteva ori regăsesc odaia așa cum o cunosc, ca și cum aș închide și aș deschide ochii: de fiecare dată odaia e mai clară – așa cum apare un peisagiu în lunetă, din ce în ce mai bine organizat, pe măsură ce, potrivit distanțelor, străbatem toate voalurile de imagini intermediare.

Într-un sfârșit mă recunosc pe mine însumi și regăsesc odaia. E o senzație de ușoară beție. Odaia e extraordinar de condensată în materia ei, și eu implacabil revenit la suprafața lucrurilor: pe cât de adânc a fost valul de nelămurire, pe atât de înaltă este culmea lui; niciodată și în nicio împrejurare nu mi se pare mai evident decât în acele momente că fiecare obiect trebuie să ocupe locul pe care îl ocupă și că eu trebuie să fiu cel care sunt.

Zbateră mea în nesiguranță nu mai are atunci niciun nume; e un simplu regret că n-am găsit nimic în adâncul ei. Mă surprinde doar faptul că o lipsă totală de semnificație a putut fi legată atât de profund de materia mea intimă. Acum, când m-am regăsit și caut să-mi exprim senzația, ea îmi apare cu totul impersonală: o simplă exagerare a identității mele, crescută ca un cancer din propria-i substanță. Un picior al meduzei care s-a întins peste măsură și a căutat exasperat prin valuri până ce într-un sfârșit a revenit sub gelatina ventuzei. În câteva clipe de neliniște, am parcurs astfel toate certitudinile și incertitudinile existenței mele, pentru a reveni definitiv și dureros în solitudinea mea.

E atunci o solitudine mai pură și mai patetică decât altă dată. Senzația de îndepărtare a lumii e mai clară și mai intimă: o melancolie limpede și suavă, ca un vis de care ne reamintim în puterea nopții.

Ea singură îmi mai reamintește ceva din misterul și farmecul puțin trist al „crizelor” mele din copilărie.

Numai în această dispariție subită a identității, regăsesc căderile mele în spațiile blestamate de odinioară și numai în clipele de imediată luciditate ce urmează revenirii la suprafață, lumea îmi apare în atmosfera aceea neobișnuită de inutilitate și desuetudine, ce se forma în jurul meu când halucinantele mele transe isprăveau să mă doboare.

Respect Erau întotdeauna aceleași locuri în stradă, în casă sau în grădină, cari îmi provocau „crizele“. Ori de câte ori intram în spațiul lor, același leșin și aceeași amețeală mă cuprindeau. Adevărate capcane invizibile, plasate ici-colo în oraș, într-un nimic deosebite de aerul ce le înconjura – ele mă așteptau cu ferocitate să cad pradă atmosferei speciale ce conțineau. Un pas, un singur pas dacă făceam, și intram într-un asemenea „spațiu blestemat“, criza venea inevitabil.

Unul din aceste spații se afla în parcul orașului într-o poiană mică din capătul unei alei, pe unde nu se plimba niciodată nimeni. Tufșurile de măcieși și salcâmi pitici care o înconjurau se deschideau într-o singură parte spre peisagiul dezolant al unui câmp pustiu. Nu exista loc în lume mai trist și mai părăsit. Tăcerea se depunea densă pe frunzele prăfuite, în căldura stătută a verii. Din când în când, se auzeau ecourile trompetelor de la regimente. Chemările acelea prelungi în deșert erau sfâșietor de triste... Departe aerul încins de soare tremura vaporos ca aburii transparenți ce plutesc peste un lichid care fierbe.

Locul era sălbatec și izolat; singurătatea lui părea fără sfârșit. Acolo simțeam mai obositoare căldura zilei și mai greu aerul ce-l respiram. Tufșurile prăfuite se prăjeau galbene în soare, într-o atmosferă de desăvârșită solitudine. Plutea o senzație bizară de inutilitate în poiana aceea care exista „undeva în lume“, undeva unde eu însumi nimerisem fără rost, într-o oarecare după-amiază de vară ce n-avea nici ea vreun sens. O după-amiază ce se rătăcise haotic în căldura soarelui, printre niște tufșuri ancorate în spațiu „undeva în lume“. Atunci simțeam mai profund și mai dureros că n-aveam nimic de făcut în această lume, nimic alta decât să hoinăresc prin parcuri – prin poiene prăfuite și arse de soare, pustii și sălbatece. Era o hoinăreală care într-un sfârșit îmi sfâșia inima.

Un alt loc blestemat se afla tocmai la celălalt capăt al orașului, între malurile înalte și găunoase ale râului în care mă scăldam cu tovarășii mei de joacă.

Malul într-un loc era surpat. Sus pe țărm era instalată o fabrică de ulei, extras din semințe din floarea-soarelui. Cojile de semințe erau aruncate între pereții malului surpat și cu timpul mormanul se înălțase într-atâta încât se formase o pantă de coji uscate de sus de pe țărm până la marginea apei.

Respect Tovarășii mei scoborau la apă pe această pantă, prudenți, ținându-se de mână, pășind adânc în covorul de putreziciuni.

Pereții malului înalt, de o parte și de alta a pantei, erau abrupti și plini de iregularități fantastice. Ploaia sculptase șuvițe lungi de crăpături fine ca niște arabescuri, însă hidoase ca niște plăgi rău cicatrizate. Erau adevărate zdrențe din carnea lutului, răni oribile și beante.

Între pereții aceștia care mă impresionau peste măsură, trebuia să scobor și eu spre râu.

Încă de departe și cu mult înainte de a ajunge la malul râului, nările mi se umpleau de mirosul cojilor putrezite. El mă pregătea pentru „criză” ca un fel de scurtă perioadă de incubație; era un miros neplăcut și totuși suav. Așa erau și crizele.

Simțul meu olfactiv se despărțea undeva în mine în două, și efluviile mirosului de putreziciune atingeau regiuni de senzații diferite. Mirosul gelatinos al descompunerii cojilor era separat și foarte distinct, deși concomitent, de parfumul lor plăcut, cald și domestic de alune prăjite.

Parfumul acesta, îndată ce-l simțeam, mă transforma în câteva clipe, circulând amplu prin toate fibrele mele interioare pe care parcă le dizolva pentru a le înlocui cu o materie mai aeriană și mai nesigură. Din acel moment nu mai puteam evita nimic. Începea în pieptul meu un leșin plăcut și amețitor care îmi grăbea pașii spre țărniș, spre locul înfrângerii mele definitive.

Coboram până la apă într-o fugă nebună, pe mormanul de coji. Aerul îmi opunea o densitate ascuțită și tare ca lama unui cuțit. Încăperea lumii se prăvălea haotic într-o gaură imensă cu puteri de atracție nebănuite.

Tovarășii mei priveau înspăimântați goana mea nebună. Prundișul era jos foarte îngust și cel mai mic pas greșit m-ar fi aruncat în râu, într-un loc unde bulboanele de pe suprafața apei arătau mari adâncimi.

Eu însă nu știam prea bine ce făceam. Ajuns lângă apă, în aceeași fugă, ocoleam mormanul de coji și alergam pe mal în josul râului până într-un anumit loc, unde țărnișul avea o scobitură.

În fundul scobiturii se formase o mică grotă, o cavernă umbrită și răcoroasă ca o odăiță săpată în stâncă. Intram acolo și cădeam pe pământ, transpirat, sfârșit de oboseală și tremurând din cap până-n picioare.